

**การบรรยาย วิชา MGT 636 ประเด็นปัญหาทางการจัดการ
หลักสูตรการจัดการมหาบัณฑิต (MM05) มหาวิทยาลัยศรีปทุม
โดย ดร. บุญเกียรติ โชควัฒนา และคณะ
วันที่ 6 กันยายน 2552 (ครั้งที่ 1)**

กติกาในการเข้าชั้นเรียน

- เข้าเรียนให้ครบทุกครั้ง
- ลงทะเบียน (เซ็นชื่อ และลงเวลาเข้าเรียน) ทุกครั้ง
- เข้าชั้นเรียนให้ตรงต่อเวลา
- เปลี่ยนที่นั่งทุกครั้ง
- การวัดและประเมินผลการเรียน
 - จำนวนครั้งที่เข้าเรียน
 - คะแนนจากการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน (การตั้งคำถาม, การตอบคำถาม, การแสดงความคิดเห็น) โดยดูทั้งปริมาณ และคุณภาพ
 - คะแนนจากการ Quiz / Homework
- ระดับคะแนนในการตัดเกรด (ตามเกณฑ์ของ ม.ศรีปทุม)
 - ช่วงคะแนน 85 – 100 เกรด A
 - ช่วงคะแนน 80 – 84 เกรด A-
 - ช่วงคะแนน 75 – 79 เกรด B+
 - ช่วงคะแนน 70 – 74 เกรด B
 - ช่วงคะแนน 65 – 69 เกรด B-
 - ช่วงคะแนน 60 – 64 เกรด C+
 - ช่วงคะแนน 55 – 59 เกรด C
 - ช่วงคะแนน 50 – 54 เกรด C-
 - ช่วงคะแนน 0 – 49 เกรด F

อารัมภบท

วินัย (Discipline) เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ในการเรียนจึงขอให้นักศึกษา มาเข้าชั้นเรียนให้ตรงเวลา ซึ่งเป็นการฝึกให้เกิดการเรียนรู้ในเรื่องของวินัย ผู้ใหญ่ที่ดีต้องมีวินัย เพราะถ้าผู้ใหญ่เองยังขาดวินัย แล้วเราจะไปสอนให้คนอื่นมีวินัยได้อย่างไร นอกจากนี้การมีวินัยยังเป็นปัจจัยที่สำคัญมาก ในการพัฒนาประเทศชาติของเรา

สำหรับคำว่า "ปัญหาทางการจัดการ" นั้น ปัญหาใหญ่ ๆ ที่เกิดขึ้นก็คือ การขาดวินัยของคน ทำให้การพัฒนาคนยังพัฒนาได้น้อย ได้ช้า เพราะคนขาดวินัยโดยเฉพาะอย่างยิ่ง วินัยทางด้านเวลา

การขาดวินัยทางด้านเวลาของคนไทยนี้ อาจมีผลมาจากคำพูดที่คนไทยเราชอบพูดกัน คือ "ทำอะไรตามใจ คือไทยแท้" คำพูดนี้ทำให้คนไทยเราทำอะไรตามแต่ใจของตน จึงมีพฤติกรรมที่แย่ง

คำพูดที่ทำให้พฤติกรรมของเราแย่งยังมีอีกหลายคำ เช่น "การรักษาแชมป์ ยากกว่า การเป็นแชมป์" คำพูดนี้เป็นไปในทางลบ แต่ถ้าจะพูดให้เป็นบวกก็แค่พูดว่า "การเป็นแชมป์ก็ง่าย การรักษาแชมป์ก็ง่าย" ประโยคหลังนี้เป็นตัวอย่างของการคิดบวก ซึ่งจะมีการพูดถึงเรื่องการคิดบวกนี้ในการเรียนครั้งต่อ ๆ ไป

นอกจากวินัยทางด้านเวลาแล้ว อีกวินัยหนึ่งที่มีความสำคัญ คือวินัยในการฟัง บางคนฟังอะไร ก็ฟังไปอย่างนั้น หากถูกถามว่าเมื่อครุ่นนี้ฟังอะไรมา คนเหล่านี้ก็จะสามารถเล่าเรื่องได้แต่ไม่เกิดความเข้าใจใด ๆ คนเหล่านี้ฟังแล้วก็ลืมไป พอไม่เข้าใจก็จะลืมไปในที่สุด

การพัฒนาตนเอง หากถามนักศึกษาว่ามาเรียนแล้วได้อะไรบ้าง ส่วนใหญ่ก็จะตอบว่า ได้ความรู้เพิ่ม ได้วุฒิเพื่อไปรับตำแหน่ง ได้พบคน พบเพื่อนใหม่ ๆ ได้นำความรู้ไปใช้ในการทำงาน

โดยพฤติกรรมที่มหัศจรรย์เป็นกันมาก คือ นำสิ่งที่เรียนมาไปใช้โดยไม่ได้พิจารณาเลยว่า บางอย่าง บางสถานการณ์ ก็ไม่สามารถนำไปใช้ตรง ๆ ได้

เวลาจะทำอะไร เราต้องพิจารณาก่อนว่า สิ่งใดที่เรา นำเอาความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ใช้ได้ สิ่งใดที่เป็นคนละเรื่องไม่เกี่ยวข้องกัน หากจะนำไปใช้ต้องพิจารณาปรับเปลี่ยน จัดระเบียบให้ลงตัวก่อน ที่จะนำไปใช้

สำหรับนักศึกษาในวิชา "ประเด็นปัญหาในการจัดการ" นี้ ถึงแม้จะมีวัตถุประสงค์ในการเข้ามาเรียนที่แตกต่างกัน แต่ก็ขอให้ทุกคนตั้งใจเรียนรู้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองอย่างเพียงพอ รวมถึงประโยชน์ที่จะเกิดกับผู้อื่น และประเทศชาติอีกด้วย

แต่ก็มีบางคนเรียนรู้อะไรมา ก็ไม่นำมาพัฒนาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง เคยชินกับพฤติกรรมอย่างไร ก็ยังคงทำอยู่อย่างนั้น เราจึงต้องหมั่นพิจารณาตัวเองว่ามีสิ่งใด หรือนิสัยใดที่ต้องพัฒนา ต้องเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ตัวเราเองดีขึ้น

อย่างเรื่องอารมณ์ บางคนพอมีคนพูดไม่เข้าหู ก็จะเกิดอารมณ์ทันที อารมณ์ที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่จะเป็นอารมณ์ทางด้านลบ ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อใครทั้งนั้น เราก็ต้องพิจารณาแล้วปรับปรุงเปลี่ยนแปลง บางคนคงเคยไปปฏิบัติธรรม ไปวิปัสสนากรรมฐาน กันมาบ้างแล้ว การไปปฏิบัติธรรมเช่นนี้จะมีการฝึกเดินจงกรม นั่งสมาธิ ซึ่งเป็นการฝึกให้ตัวเราเองมีสติ รู้ตัวอยู่ตลอดเวลา เป็นการพัฒนาเปลี่ยนแปลงตนเองให้มีสติสามารถระงับไม่ให้เกิดอารมณ์ที่เป็นลบ จึงเป็นการพัฒนาที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวเอง และผู้อื่น

แม้แต่จิตของเราเอง ก็ยังมี “จริต” หรือก็คือนิสัยของจิต เป็นพฤติกรรมของจิตที่ถ่ายทอดมาจากชาติที่แล้ว ซึ่งในแต่ละคนก็มีพฤติกรรมไม่เหมือนกัน จริตก็มีทั้งดีและไม่ดี สำหรับจริตที่ไม่ดี เราก็ต้อง “ตัดจริต” ให้ตัวเราเองมีพฤติกรรมที่ดีขึ้น ดังนั้นคำว่าตัดจริตจึงเป็นคำที่ดีหากเป็นการตัดจริตของเราให้ดีขึ้น

การคิด (Thinking)

วิชา “ประเด็นปัญหาทางการจัดการ” หากจะมาวิเคราะห์คำว่า ปัญหาของการจัดการ จะพบปัญหาว่าคนเราไม่ค่อยได้ใช้ความคิด คนส่วนใหญ่จะนึกว่าตนเองใช้ความคิด แต่จริง ๆ ยังไม่ได้ใช้ความคิดเลย ส่วนใหญ่จะเป็นการ “นึก” ทั้งสิ้น และที่แย่ไปกว่านั้น การนึกก็มักจะเป็นการนึกในเชิงลบเสียด้วย

คนส่วนใหญ่ยังสับสนกับคำว่า “นึก” กับ “คิด” ไม่รู้ว่านึกคืออะไร คิดคืออะไร ซึ่งคำว่า “นึก” กับคำว่า “คิด” มีค่าจำกัดความ ดังนี้

นึก (Recall): คือการที่เรานึกถึง ประสบการณ์เดิมที่ผ่านมา ฟัง เห็น สิ่งที่คนอื่นทำมา ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับมา เนื้อหาจากการเรียนหนังสือหรือการอบรมสัมมนา เนื้อหาจากการอ่านหนังสือ

คิด (Thinking): เริ่มจากการตั้งวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย แล้วจึงคิดหาวิธีการหรือกระบวนการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้นั้น

ตัวอย่างของการนึก และการคิด

การนึก	การคิด
วันนี้จะไปขอเงินแม่	จะไปขอเงินแม่ คิดว่าจะขอเงินแม่ด้วยวิธีอะไร แม่ถึงจะให้
สมมุติว่าเราจะไปทานอาหาร หากเรานึกถึงร้านที่เราเคยไปทานมาแล้ว เป็นร้านที่อร่อย	เราต้องการจะไปทานอาหาร เราจะเริ่มคิดว่า เราจะไปร้านไหนดี เราจะหาร้านอาหารต่าง ๆ ได้อย่างไร จะไปด้วยวิธีไหน เป็นต้น

ประเด็นในช่วงต้นที่ได้กล่าวว่า มหาบัณฑิต ชอบหยิบสิ่งที่ตนเองเรียนมาใช้โดยไม่ได้พิจารณา นั่นก็คือการ “นึก” และก็ได้นำให้นำความรู้มาพิจารณา ประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม เพื่อให้ได้ผลตามที่เรต้องการ ซึ่งกระบวนการนั้นคือการ “คิด”

โจทย์ฝึกคิด

- ทำไมหลาย ๆ คน ถามอะไรแล้ว ชอบตอบไม่ตรงคำถาม

คนบางคนจะมีพฤติกรรมนี้ คือถามอะไรอย่างหนึ่ง ทั้ง ๆ ที่เข้าใจคำถาม แต่ก็ตอบไปอีกอย่างหนึ่ง พฤติกรรมนี้มักจะเกิดขึ้นตั้งแต่ตอนเด็ก ซึ่งคนกลุ่มนี้มักจะเป็นเด็กที่ซุกซนมาก และมักโดนคุณพ่อจ๋าจี้จ๋าไซอยู่ตลอด คนกลุ่มนี้พอคุณพ่อถามอะไรมา ก็จะตอบไปอีกเรื่องหนึ่ง เพื่อเบี่ยงเบนความสนใจ ซึ่งถ้าเบี่ยงเบนความสนใจสำเร็จก็จะรอดตัวไปได้ จึงทำให้พฤติกรรมนี้ติดมาจนโตเป็นผู้ใหญ่ ใครถามอะไรจึงตอบไปแบบไม่ตรงคำถาม

และถ้าเราสังเกตดี ๆ จะพบว่าพฤติกรรมหลาย ๆ อย่างของเราเกิดมาตั้งแต่เรายังเด็ก และติดตัวเรามาจนโต ซึ่งสิ่งที่ทำให้เราเกิดพฤติกรรมต่าง ๆ นี้ ก็มาจากพื้นฐานของครอบครัว การเลี้ยงดูของพ่อแม่ หรือแม้แต่สถานการณ์ร้าย ๆ ที่เคยเจอตอนเด็ก เหล่านี้มีผลสะท้อนกับพฤติกรรมของเราในปัจจุบันนี้

- ทำไมรถยนต์สปอร์ต 2 ที่นั่ง จึงมีราคาแพงกว่ารถยนต์ธรรมดา

ปัจจัยสำคัญที่สุดที่ทำให้รถสปอร์ตมีราคาแพงกว่า เพราะรถสปอร์ตเหล่านี้จะมีจำนวนการผลิตต่อรุ่นน้อย ทำให้ค่าการผลิตต่อหน่วยแพงขึ้น

- ทำไมคนไทยในปัจจุบันที่ขับรถ ไม่ชอบบีบแตร

หากจำได้ในสมัยก่อนคนไทยจะขับรถบีบแตรกันมากกว่านี้ เพราะสมัยก่อนนั้นคนไทยยังไม่ค่อยมีวินัยในการขับรถมากนัก จึงมีการบีบแตรเตือนกันมาก แต่ปัจจุบันวินัยในการขับรถของคนไทยดีขึ้นมาก จึงบีบแตรเตือนกันน้อยลง นี่เป็นปัจจัยหนึ่งของเรื่องนี้

ปัจจัยที่ 2 น่าจะมาจากข่าวสารที่ได้รับมาว่า การบีบแตรทำให้คนอื่นไม่พอใจ ทำให้คนที่บีบแตรโดนทำร้าย โดนยิง พอได้รับข่าวสารแบบนี้บ่อย ๆ ข่าวสารนี้ก็จะฝังอยู่ในจิตใต้สำนึกของเรา ทำให้เราเกิดความกลัว ไม่กล้าบีบแตรอีกต่อไป

เอนก สุรป / พิมพ์